

VAKARS

TEKLĒ DŽERVIENĒ

– Verelē, pavadink vaikiokus pri večerēs, – lēipē muotina, pēl-dama ēš katēlātē vērā i dēdlēji bliūda.

– Duomē, Leksi, Kazē, Ontē, – šaukē mergelē, atsēstuojosi premēnies tarpdorīe, – akšēnkēt i truoba konkuolīnēs sriebtē.

Bruolē natroka parliektē pri stala.

– Apētās konkuolīnē, – bombiejē Duomē. – Galiejētav ēšvēr-tē naloptūm bolviu so mērkalo.

– Ē kad kresnu mērkalē būtom daug, – pridūrē Leksis.

– Naniauzgiekēt, sriebkēt, kas ī padouta, – atsēkērta sesou.

– Vuo kor Ontelē? – pasēsgeđa muotina.

Dar niekam naspiejos paaiškintē, i truoba parbiegja mažasis bruolātis, gailē ašaruodams.

– Kas tavi baēštēka? – sosērūpēna muotina. – Benē apvėrtā?

– Ne, vapsa ikonda i žonda...

– No jau, no jau, – goudžiuojē mažouji muotina, kvartūga kertē

šloustīdama nu bornuos smorglius ēr ašaras. – Rasiet koisis a skrozdēs? Ēš kor vakara laikē galiejē vapsa atsērastē?

– Bet ka baisē skaud, – nikāp nanostuojē guokčiuotē Ontelē.

Muotinelē nosēvedē nalaimieli artiau pri longa. Rēk paveizietē, a žonds nasopota.

Je vapsa, dar ēr gelouni galiejē palēktē. Žondiels bova parau-duonavēs, pabrīnkēs.

– Kelms anon žēna, rasiet ēr vapsa, – suabejuojē. – Mosiet, puo žuolē valuojēs?

– Ne, vašuoklius skabiau, – viel palēda dūdas Ontē. – Aptverk žonda – baisē skaud.

– Gerā, gerā, aptversio, tik pērmo pavalgīk. Ē kuo to i tus va-šuoklius lendī? Jug matā, kad žalē tabier. A jau ožmēršā, kad pēlva nu anūm skaudiejē?

Ontē viel pradiejē ašaruotē:

– Aš tik rauduonus tavalgīau. Potras nanuoro. Ēšvėrk mon kiau-ši. Jug matā, kad sergo.

– Kiauši ēšvėrsio rītu. Dabar koknie ognēs ožgesosi. Pasriebk konkuolīnēs ēr ēk goltē.

– Naniuoro tuos konkuolīnēs... Žonds dēdēlē skaud, naož-mėgsio...

– Verelē, – atsēsoka muotina i doktēri, – nobiek i darža, nolaužk vēina kopūstlapi.

Pamieginsem pritvertē. Rasiet karšti ēštrauks ēr skausma pa-lēngvins. – Vo to, Ontelē, – viel atsēsoka i mažouji, – pakēntiek nakriuokēs, ašaru navarvėnēs. Rasiet nu tūm ašaru ēr skausmos tuoks dēdēlis, – goudē sava mažouji, gluostīdama pasēšiaušosē galvelē. – Tujau aprēšma ton tava skaudoli, atsėgolsi i mona luova. Aš tau pasaka paseksio...

Nomā, i katrus nuorēs sogrīžtē. Mukienēs Danutēs portėgrapējē

Verelē atlakēna kopūstlapi. Muotinelē abrūso apšloustē sopoto-
si žondieli, šlapi nu ašaru. Palomdiōsi kopūstlapi saujuo, priglaudē
sūneliuo pri bornuos, aprēša sauso koskelē.

– No, kāp? Rasiet geriau pasēdarē? Sakik, a naverž, ar naspaud?

– Nee... – atsēlējē apštēlēs Ontelē, – naspaud. Šalda.

– Gerā, kad šalda. Šaltis vēsumet skausma somazēn. Dabar
pagoliek tīkē, pakuol stuotkus nu stala norinksiō...

Nu muotinas žuodiu Ontelē apsērāmēna. Stuotkus norinka Ve-
relē: anuos darbs bova mazguotē tuorielkas, šaukštus, sodieliuotē
vēskon i vēita. Muotinelē pluovē katēlus ēr pouodus, taisē kiauliu
juovala kētā dēinā. Dēdesniūsius vaiikiokus nosiuntē goltē i jaujē
ont šēina.

– Tik nasomēslīkēt dūktē, – parspiejē. – Patis žēnuot, kad kel-
tēis reikies onkstēi.

Ton bruolē gerā žēnuojē. Leksiu rēks karvē i bērstvina gintē,
matā, atējē anuo eilie. Duomē tories padietē tetošiōu pri lauka darbūm.
Kon rēks dērbtē, dar nažēnuojē. Bet tetošis darbūm vēsumet tor.

Apsētvarķiosi truobuo, Verelē ēšēje i kiema. Nunešē lēkosēs
konkolīnēs ēr plotu Sargiou, pri būduos topēntem, ožkabēna vēštē-
ninka doris. Paskiau nojē i suodnieli pri alivēnēs vuobēlies paēiš-
kuotē nukrētosē vuobola.

Vasara jau parsēvertē par ontra posē. Avietīnē svērpē žiuogā,
patuorēs židiejē jorgēnā. Saulelē ēš palēngvo siedo ož alksnīna i
Kontrēma tīrali. Tuoks maluonos, viesos ēr tīlos bova tas vakars,
kad mergelē sovēsam nanuorieje ētē goltē i kamara.

– Mamalē, rasiet rēk kou nuors dar tau pagelbietē?

Muotina meilē pažvelgē i sava viēnintelē doktēri. Vakūm būrie
ēš eilies bova ana tretuojē. Auga svēka, daili, mitri, paklosni. Tonkē
liuob pamēslītē, kad tēp Dievalis būtom daugiau doktērūm davēs ...
Bet jug če žmuogos napasērinksi. Grieks būtom skūstēis, kad vai-
kioka īr natēkē – vēsē auga svēkē, linksmē, naēštēžē. Tik so tou
mažoujo Ontelē vēs kas nuors atsētink. Bet tēkriusē anoudo so
tievo patis īr kaltē – lepēna anon daugiau ož kētus vākus... Tep
mēslējē muotrēška, ēšgērdosi doktērelēs balsa.

– Kad jau sava darbus bēngo. Bet je dā nesi pavargosi, noēk i
darža, paraustik žuoliūm, nolaužk kelis batvēnlapius kiaulieims, ka
rītu rīta būtom kuo pašertē. Aš galiesio grētiau apsēžģjuotē. Vo
puo tam, vakāli, ēk goltē. Rītu darbūm napriņrūks.

Pravierosi doris i alkierio, muotrēška paveiziejē i luova. Ontelē
saldē mēiguojē, ronkas i šuonus atmetēs. Priējosi tīkē ožtraukē ant
sūnelē kuoju patēlu kertē.

Dabā balēka solauktē sava žmuogaus sogrīžtont iš darba...
Tad ēšēje i lauka ēr atsēsiedo ont soulalē truobuos pasēinie, ēš-
tēistas kuojēs kolnēmīs atrēmdama i žemē, kad nuvargis bēnt
kēik atsēlēsto. Tuokēi vakarā bova puoēlisis puo darba dēinuos,
kumet ni mēnotas nabova laika na tik atsēsiesē, bet ēr ēšmestē
ēš galvuos kuožnuos dēinuos rūpesnius. Dabar gal veizietēis,
kāp vakarūsē blunk saulielidē pazarā, kāp kēlst mēgla, kāp aukštā
podongie vēina po kētuos sožimb žvaigždelēs. „Sogolē žvierelē
ont aukštūm kalnieliu, sotūpē paukštēlē ont mediu šakieliu“, –
niūniava pati sau sena dainē, ēš muotinelēs ēšmuokta. Gailo, kad
lakštīngas nabgērdietē... Ale kon padarysi, jug vasara jau bēngas,
vēsē paukštē senē vākus ēšvedē. Bieg laiks kap vondou par ak-
mēnis – nasostabdīsi...

Lietuvuos liaudēs buitēis muziejaus lauka ekspozicijēs fragmētā.
Mukienēs Danutēs portēgrāpējēs

